

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

Факультет психології

Кафедра загальної психології

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Заступник декана
з навчальної роботи
Алла МОСКАЛЕНКО
«   »   2021 року

ПСИХОЛОГІЯ

для студентів

галузь знань
спеціальність
предметна спеціальність
освітній рівень
освітня програма
вид дисципліни

01 Освіта / Педагогіка
014 Середня освіта (за предметними спеціальностями)
014.04 Середня освіта (Математика)
перший (бакалавр)
Математика
обов'язкова

Форма навчання	денна
Навчальний рік	<u>2021/2022</u>
Семестр	8
Кількість кредитів ECTS	6
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська
Форма заключного контролю	іспит

Викладачі: **Вовк Марія Валеріївна**, кандидат психологічних наук, асистент кафедри загальної психології

Пролонговано: на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__» ____ 20__ р.
(підпис, ПІБ, дата)

на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__» ____ 20__ р.
(підпис, ПІБ, дата)

КИЇВ – 2021

Розробник: **Вовк Марія Валеріївна**, кандидат психологічних наук, асистент
кафедри загальної психології

ЗАТВЕРДЖЕНО

Зав. кафедри загальної психології

(Ганна ЮРЧИНСЬКА)

(підпис)

(прізвище та ініціали)

Протокол № 1 від « 30 » серпня
2021 р.

Схвалено науково-методичною комісією факультету психології

Протокол від « 31 » 08 2021 року № 1
Голова науково-методичної комісії Кор (Дмитро КОРОЛЬОВ)
(підпис)

« 31 » 08 2021 року

Схвалено науково-методичною комісією механіко-математичного факультету

Протокол № 1 від « 31 » серпня 2021 року

Голова науково-методичної комісії Ол професор, д.ф.-м.н. Андрій ОЛІЙНИК
(підпис) (прізвище, ім'я)

« 31 » 08 2021 року

1. Мета дисципліни – ознайомлення студентів із закономірностями взаємодії особистості з професією, специфікою соціально-психологічного супроводження професійного становлення особистості у процесі діяльності в екстремальних умовах; аналіз психологічних передумов ефективної професійної діяльності такого типу.

2. Попередні вимоги до опанування або вибору навчальної дисципліни:

1. Успішне опанування курсів
2. Знання теоретичних основ структури психіки, чинників і основних механізмів формування особистості.
3. Володіння елементарними навичками наукового дослідження, пошуку, обробки та аналізу інформації з різних джерел, використання інформаційних і комунікаційних технологій.

3. Анотація навчальної дисципліни: Курс складається з двох змістовних модулів. Перший присвячений загальному висвітленню предмета; аналізу актуальних проблем психології як науки, специфіки психічних процесів і станів; правилам та методам психологічної діагностики емоційно-вольової сфери особистості. Другий модуль присвячено особистості як предмету психологічних досліджень, її складу, зокрема мотиваційній структурі особистості і проблемам мотивації.

4. Завдання навчальної дисципліни:

Засвоїти основні категорії та поняття психологічної науки та головні теорії особистості. Оволодіти знаннями щодо закономірностей перебігу психічних процесів та станів. Навчитись досліджувати психічні властивості і якості індивіда і складати психологічну характеристику.

5. Результати навчання за дисципліною.

Результат навчання (1. знати; 2. вміти; 3. комунікація; 4. автономність та відповідальність)		Форми (та/або методи і технології) викладання і навчання	Методи оцінювання та пороговий критерій оцінювання (за необхідності)	% у підсумковій оцінці з дисципліни
Код	Результат навчання			
1.1	Знати головні категорії та поняття психологічної науки та історію розвитку психологічних знань.	лекція, семінарське заняття,	усні доповіді, самостійна робота модульна контрольна робота, іспит	10%
1.2	Знати методи психологічної науки та закономірності перебігу пізнавальних та емоційно-вольових процесів.	лекція, семінарське заняття	усні доповіді, самостійна робота модульна контрольна робота, іспит	20%
2.1.	Вміти здійснювати порівняльний аналіз психологічних концепцій, теорій, дослідницьких підходів та здійснювати	лекція, семінарське заняття	усні доповіді, самостійна	20%

	психологічний аналіз поведінки індивіда		<i>робота модульна контрольна робота, іспит</i>	
3.1.	Суть професійної підготовки, готовності до діяльності в екстремальних умовах.	<i>лекція, семінарське заняття</i>	<i>усні доповіді, дискусія, іспит</i>	20%
4.1.	Вміти скласти психологічну характеристику особистості.	<i>лекція, семінарське заняття</i>	<i>усні доповіді, дискусія, іспит</i>	10%
4.2.	Вміти аналізувати власну поведінку, особистість, причини емоційних проблем	<i>лекція, семінарське заняття</i>	<i>усні доповіді, дискусія, модульна контрольна робота, іспит</i>	20%

6. Співвідношення результатів навчання дисципліни із програмними результатами навчання (необов'язково для вибіркових дисциплін, які не входять до блоків спеціалізації)

Результати навчання дисципліни	1.1	1.2	2.1	3.1	4.1	4.2
Програмні результати навчання						
РН-4. Використовує усно і письмово професійну українську мову	+	+	+	+	+	+
РН-5. Знає закономірності розвитку особистості, вікові особливості учнів, їхню психологію та специфіку сімейних стосунків		+	+	+	+	+
РН-7. Знає та розуміє особливості навчання різнорідних груп учнів, застосовує диференціацію навчання, організовує освітній процес з урахуванням особливих потреб учнів	+	+	+	+	+	+
РН-11. Добирає і застосовує сучасні освітні технології та методики для формування предметних компетентностей учнів і здійснює самоаналіз ефективності уроків	+	+	+	+	+	+
РН-12. Володіє формами та методами виховання учнів на уроках і в позакласній роботі, уміє відстежувати динаміку особистісного розвитку дитини;	+	+	+	+	+	+
РН-13. Здатний проектувати психологічно безпечне й комфортне освітнє середовище, ефективно працювати автономно та в команді,	+	+	+	+	+	+

організувати співпрацю учнів та комунікацію з їхніми батьками						
РН-14. Здатний цінувати різноманіття та мультикультурність, керуватися в педагогічній діяльності етичними нормами, принципами толерантності, діалогу і співробітництва	+	+	+	+	+	+
РН-18. Знає і може пояснити особливості організації навчання учнів на різних етапах уроку математики з урахуванням вікових особливостей учнів та специфіки навчальних цілей	+	+	+	+	+	+
РН-20. Здатний проєктувати й проводити на належному рівні урок математики в базовій школі		+	+			+
РН-24. Здатний аналізувати, проєктувати, впроваджувати та вдосконалювати навчально-методичне забезпечення навчання учнів		+	+			+
РН-25. Здатний до ефективної комунікації в процесі навчання учнів математиці, до пошуку та обробки нової інформації, до використання сучасних інформаційних технологій		+	+	+	+	+
РН-26. Здатний оцінювати та розвивати власні математичні й методичні компетентності, усвідомлювати відповідальність за їх рівень	+	+	+	+	+	+
РН-27. Формує ціннісний аспект математичного знання, координує його емоційне сприйняття учнями, розробляє і пропонує різні форми та прийоми виховання позитивного ставлення до математики, мотивації учнів до засвоєння її основ та методів	+	+	+	+	+	+

7. Схема формування оцінки:

7.1. Форми оцінювання студентів:

Семестрове оцінювання:

		ЗМ1		ЗМ2	
		Min. – 15 балів	Max. – 30 балів	Min. – 15 бали	Max. – 30 балів
Усна відповідь	Протягом	«3» x 1 = 3	«5» x 1 = 5	«3» x 1 = 3	«5» x 1 = 5

	семестру				
Доповнення	Протягом семестру	«1» x 1 = 1	«3» x 1 = 3	«1» x 1 = 1	«3» x 1 = 3
Завдання із самостійної роботи	Робота з опорними конспектами за темами дисциплін. Протягом семестру .	«3» x 1 = 3*	«7» x 1 = 7*	«3» x 1 = 3*	«5» x 1 = 5*
Модульна контрольна робота 1	Протягом семестру	«8» x 1 = 8*	«15» x 1 = 15*		
Модульна контрольна робота 2	У кінці семестру			«8» x 1 = 8*	«17» x 1 = 17*
<p>»3» – мінімальна/максимальна оцінка, яку може отримати студент. ¹ – мінімальна/максимальна залікова кількість робіт чи завдань. ^{6*} - бали, які формують 80% оцінки, інші формують – 20% оцінки.</p>					

7. Схема формування оцінки.

7.1. Форми оцінювання студентів:

- оцінювання впродовж навчального періоду

1. Активна робота на лекції, усні відповіді: РН1.1, РН1.2, РН2.1, РН3.1, РН4.1, РН4.2 – 18 балів/11 балів;
  2. Виконання завдань, винесених на самостійну роботу: РН1.1, РН1.2, РН2.1, – 6 балів/3 бали
  3. Модульна контрольна робота 1: РН1.1, РН1.2, РН2.1, – 12 балів/7 балів;
  4. Модульна контрольна робота 2: РН1.1, РН1.2, РН2.1, РН4.2 – 9 балів/5 балів;
  5. Робота на семінарських заняттях: РН1.1, РН1.2, РН2.1, РН3.1, РН4.1, РН4.2. – 15 балів/9 балів;
- Разом 60/35

- підсумкове оцінювання: іспит.

- максимальна кількість балів, які можуть бути отримані: 40 балів;
- результати навчання, які будуть оцінюватись: РН1.1, РН1.2, РН2.1, РН3.1, РН4.1, РН4.2.
- форма проведення і види завдань: письмово-усна.

7. 2. Організація оцінювання:

Оцінювання студентів здійснюється під час усіх видів навчальних занять і за результатами самостійної роботи. Під час занять оцінюються: усна відповідь, презентація, виконання практичних завдань, рішення педагогічних задач. Модульна контрольна робота № 1 виконується і оцінюється після завершення першого модулю (теми № 1 – 4), модульна контрольна робота виконується після завершення 2 модулю (теми 5 – 8) і включає в себе запитання з усього навчального курсу. Максимальна кількість балів за роботу протягом семестру дорівнює 100. Залік виставляється за результатами роботи студента впродовж семестру і не передбачає додаткових заходів оцінювання для успішних студентів.

Критично-розрахунковий мінімум балів за навчання впродовж семестру становить **20** балів, рекомендований мінімум, розрахований з урахуванням специфіки дисципліни становить **35** балів. Студенти, які протягом семестру набрали сумарно меншу кількість балів ніж рекомендований мінімум **35** балів для підвищення балів отримують можливість написати додаткову контрольну роботу та доскласти домашні завдання. Мінімальна кількість балів, які додаються до семестрових – 24 бали, тобто, якщо оцінка студента на іспиті є нижчою від мінімального порогового рівня (24 бали), то бали за іспит не додаються до семестрової оцінки (вважаються рівними нулю), а підсумкова оцінка із дисципліни є незадовільною.

У випадку відсутності студента з поважних причин відпрацювання та перездачі форм контролю здійснюються у відповідності до „Положення про організацію освітнього процесу в Київському національному університеті імені Тараса Шевченка” (2018), <http://www.univ.kiev.ua/pdfs/official/Organization-of-the-educational-process.pdf>.

Терміни проведення форм оцінювання

- 1. Модульна контрольна робота №1: на 6-му тижні семестру.*
- 2. Модульна контрольна робота №2: на 9-му тижні семестру*
- 3. Оцінювання завдань самостійної роботи за РН1.1, 1.2 на 3-му тижні, за РН2.1 на 12 тижні семестру*

7.3. Шкала відповідності оцінок

Відмінно / Excellent	90-100
Добре / Good	75-89
Задовільно / Satisfactory	60-74
Незадовільно / Fail	0-59

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ЗАНЯТЬ

Назва змістових модулів, тем	Усього	Розподіл годин між видами робіт					Самостійна
		Аудиторна:					
		Лекції	Семінари	Практичні	Лабораторні	Індивідуальні	
Змістовий модуль 1 «Вступ до загальної психології»							
Тема 1. Психологія як наука. Предмет і завдання психології, її зв'язок з іншими науками. Методи психології.	8	2	1	-	-	-	5
Тема 2. Психологічні напрями та концепції.	8	2	1	-	-	-	5
Тема 3. Особливості розвитку психіки та психічне відображення дійсності. Свідомість	8	2	1	-	-	-	7
Модульний контроль	-						
Разом	26	6	3	-	-	-	17
Змістовий модуль 2 «Категорія особистості в загальній психології»							
Тема 4. Поняття особистості. Індивід, індивідуальність, особистість	10	2	1	-	-	-	7
Тема 5. Особистість з погляду різних шкіл та концепцій	10	2	1	-	-	-	7
Тема 6. Структура особистості.	11	2	1	-	-	-	9
Модульний контроль	-						
Разом	32	6	3	-	-	-	23
Змістовий модуль 3 «Особливості психологічних процесів та станів»							
Тема 7. Когнітивні психологічні процеси.	7	2	2	-	-	-	3
Тема 8. Емоції та почуття.	7	2	2	-	-	-	3
Тема 9. Воля та саморегуляція. Мотивація	9	2	2	-	-	-	5
Тема 10. Психологічні стани особистості.	7	2	2	-	-	-	7
Разом	34	8	8	-	-	-	16
Змістовий модуль 4 «Індивідуально-типологічні властивості особистості, мова та діяльність»							
Тема 11. Характер, темперамент та здібності людини.	9	2	2	-	-	-	5
Тема 12. Психомоторика та психологія діяльності.	9	2	2	-	-	-	6
Тема 13. Мова та мовлення, спілкування.	10	2	2	-	-	-	6
Разом:	6	6					17
Змістовий модуль 5 «Соціопсихічні особливості особистості»							
Тема 14. Особливості соціалізації людини	8	2	1	-	-	-	5
Тема 15. Особистість у групі.	7	2	1	-	-	-	4
Тема 16. Девіантна поведінка та депривація	7	2	1	-	-	-	4
Разом:	22	6	3				13
Змістовий модуль 6. Свідомість, самосвідомість та саморозвиток особистості							
Тема 17. Самосвідомість та самоповага	8	2	1	-	-	-	9
Тема 18. Самоактуалізація. Категорії психічного здоров'я та гармонії особистості	10	2	1	-	-	-	6
Тема 19. Екзистенціальна сфера особистості	14	4	1	-	-	-	11
Разом:	8	3					26
Усього:	40	26					112

Загальний обсяг **180 год.**, в тому числі:

Лекцій – **40 год.**

Семінари –**26 год.**

Консультацій – **2 год**

Самостійна робота – **112 год.**

9. Рекомендовані джерела

Основна:

1. Варій М.Й. Загальна психологія: Навчальний посібник / 2-ге видан., випр. і доп. – К.: «Центр учбової літератури», 2007. – 968 с.
2. Гиппенрейтер Ю.Б. Введение в общую психологию: Курс лекций. – М., 1996. – 326 с.
3. Джонсон Дж. Психология: Пер. с англ. – М., 2003. – 439 с.
4. Дрозденко К.С. Загальна психологія в таблицях і схемах. Навчальний посібник. – К.: ВД «Професіонал», 2004. – 304 с.
5. Загальна психологія: Підручник / О.В. Скрипченко, Л.В. Долинська, З.В. Огороднійчук та ін. – К., 2005 – С. 464.
6. Максименко С.Д. Загальна психологія: Навчальний посібник / 2-ге видан., випр. і доп. – К.: «Центр навчальної літератури», 2004.
7. М'ясоїд П.А. Загальна психологія: К.: Вища шк., 2001. – 487 с.
8. Основи психології: Підручник / За заг. ред. О. В. Киричука, В. А. Роменця. – К.: Либідь, 1995. – 632 с.
9. Психологія / За ред. Ю. Л. Трофімова. – К.: Либідь, 2001. – 560 с.
10. Рубинштейн С. Л. Основы общей психологии. – СПб., 2000. – 712 с.

Додаткова:

1. Адлер А. Понять природу человека: Пер. с нем. – СПб.: Академический проект, 1997. – 336 с.
2. Айзенк Г. Дж. Узнай свой собственный коэффициент интеллекта. – Н. Новгород: Ай Кью, 1994. – 120 с.
3. Айсмонтас Б. Б. Общая психология: Тесты. – М.: Изд-во ВЛАДОС-ПРЕСС, 2002. – 192 с.
4. Ананьев Б.Г. Человек как предмет познания. – СПб.: Питер, 2001.
5. Анастаси А. Дифференциальная психология: Индивидуальные и групповые различия в поведении: Пер. с англ. – М.: Апрель Пресс, ЭКСМО-Пресс, 2001. – 742 с.
6. Барретт Дж. Проверьте свои возможности: Тесты / Дж. Барретт, Дж. Вильямс. Пер. с англ. Г. Г. Кривошеиной. – М.: ООО «Издательство Астрель», 2002. – 208 с.
7. Бернс Р. Развитие Я-концепции и воспитание. – М.: Прогресс, 1986. – 420 с.
8. Брунер Дж. Психология познания: Пер. с англ. – М.: Прогресс, 1977. – с. 230.
9. Бурлачук Л. Ф. Морозов С. М. Словарь-справочник по психодиагностике. – СПб., 1999. – 528 с.
10. Василюк Ф. Е. Психология переживания. – М.: Изд-во Моск. ун-та, 1984. – 200 с.
11. Введение в психологию / Под общ. ред. А. В. Петровского. – М.: Академия, 1996. – 496 с.
12. Гальперин П. Я. Введение в психологию: Учеб. пособ.. – М.: Книжный дом «Университет», 2000. – 336 с.
13. Додонов Б. И. Эмоция как ценность. – М.: Политиздат, 1978. – 272 с.
14. Дружинин В. Н. Психология общих способностей. – СПб.: Питер Ком, 1999. – 368 с.
15. Ждан А.Н. Творческий путь и научная школа С.Л. Рубинштейна // Психологический журнал. – 2010. – № 3. – С. 82 – 95.

16. Ильин Е. П. Дифференциальная психология мужчины и женщины. – СПб.: Питер, 2006. – 544 с.
17. Кащенко В. П. Педагогическая коррекция. – М.: Просвещение. – 1992. – 222 с.
18. Кириленко Т. С. Психологія: емоційна сфера особистості: Навчальний посібник, – К.: Либідь, 2007. – 256 с.
19. Коpecь Л. В. Психологія особистості: Навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. – К.: Вид. дім «Києво-Могилянська академія», 2007. – 460 с.
20. Лаврова О.В. Онтология психического // Вопросы психологии. – 2010. – № 3. – С. 3 – 11.

10. Додадкові ресурси :

Приклади модульної і підсумкової контрольних робіт, зміст лекційних занять, презентації, завдання для підготовки до семінарів, практичні завдання, педагогічні задачі, питання для самоперевірки можна тримати через електронну пошту викладача _____@ukr.net